

# A NÖVÉNYTERMESZTÉSI ÁGAZATOK ÖKONÓMIÁJA

Az Agrármérnöki MSc szak tananyagfejlesztése  
TÁMOP-4.1.2-08/1/A-2009-0010



A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.

# **14. Előadás**

## **Banki hitelkérelem előkészítésének menete**

# Banki hitelkérelem elkészítésének menete

1. Pályázati feltételek megismerése
2. A banki hitelezés folyamata
  - A hitelkérelem összeállítása
  - A hitelkérelem befogadása, előszűrés
  - Hitelbírálat
  - Az előterjesztés összeállítása, cenzúradöntés
  - Hitelmonitoring
  - A hitelügylet lezárása

# Hitelkérelem fogalma

A **hitelkérelem** olyan dokumentum, amely egy vállalkozás hitelszükségletének részletes ismertetését és indoklását tartalmazza azzal a céllal, hogy a banktól meghatározott feltételek mellett kölcsönhöz jusson.

# A pályázati feltételek megismerése

- A hitelkérelem a bankok többségénél nincs előírt formához kötve.
- Tájékozódás a feltételek felől.
- A hitelkérelem és a hozzá csatolt anyagok tartalma és részletezettsége szoros összefüggésben állnak a kért hitel fajtájával, összegével és futamidejével.

# A hitelkérelem összeállítása

## Főbb tartalmi elemek:

- a vállalkozás azonosító adatai,
- a tulajdonosokra vonatkozó adatok (azonosító adatok, tulajdoni hányad, kapcsolt vállalkozások),
- a vállalkozás tevékenységének ismertetése,
- fontosabb vevők és szállítók megnevezése,
- a vállalkozás fennálló tartozásainak felsorolása,
- a hitel fedezeteként felajánlott biztosítékok felsorolása,
- a hitel céljára, összegére és futamidejére vonatkozó információk.

# A hitelkérelem összeállítása

Szokásos mellékletek (1):

- hitelcéllal kapcsolatos dokumentumok
- a minősítéshez szükséges további adatokat tartalmazó információs adatlap,
- a vállalkozás létét igazoló cégjogi dokumentumok,
- engedély - vagy bejelentés-köteles - főtevékenységek esetében az érvényes engedélyek és a bejelentést tanúsító igazolások,

# A hitelkérelem összeállítása

Szokásos mellékletek (2):

- számszaki és szöveges üzleti, pénzügyi tervek,
- biztosítékok, fedezetek dokumentumai
- a kérelem benyújtásához képest 30 napnál nem régebbi közhiteles cégkivonat,
- a kérelem benyújtásához képest 30 napnál nem régebbi, hátralékmentességet tanúsító igazolás a köztartozásokról  
(APEH, helyi adók, VPOP).



# Mellékletek hitelcélról függően:

*Éven belüli hitel esetén:*

- szöveges üzleti terv,
- mérleg- és eredményterv negyedéves bontásban,
- pénzforgalmi terv havi bontásban a hitel futamidejére,
- biztosítékok dokumentumai.

# Mellékletek hitelcéltól függően

*Éven túli forgóeszközhitel esetén:*

- szöveges üzleti terv,
- mérleg- és eredményterv a futamidő első három évére,
- pénzforgalmi terv havi vagy negyedéves bontásban, a futamidő első évére,
- biztosítékok dokumentumai.

# Mellékletek hitelcéltől függően

## *Fejlesztési hitel esetén:*

- szöveges üzleti terv,
- mérleg- és eredményterv a futamidő kezdetétől a kivitelezés időszakára és a befejezést követő első három évre,
- pénzforgalmi terv havi vagy negyedéves bontásban, a futamidő kezdetétől a kivitelezés időszakára és a befejezést követő első évre,
- adatlap a fejlesztés anyagi-műszaki és forrásösszetételéhez,
- megvalósíthatósági tanulmány, kivitelezési terv,
- hitelcél megvalósításához szükséges hatósági engedélyek és igazolások,
- biztosítékok dokumentumai.

# Tervezés a hitelkérelemben

- Szöveges üzleti terv (lásd üzleti terv készítése!)
- Pénzügyi tervek
  - Mérleg- és eredménytervek
  - Pénzforgalmi (cash- flow) terv
- Termelési és értékesítési terv
- Szervezeti terv

# Mérleg- és eredménytervek

- A mérleg- és eredményterveket a vállalkozás beszámolási rendje szerinti struktúrában kell elkészíteni a beszámolóban rendelkezésre álló adatokat felhasználva.

# Pénzforgalmi (cash-flow) terv (1. rész)

<b>Megnevezés</b>	<b>Időszakok adatai</b>
<b>1.</b> <i>Nyitó pénzeszköz</i>	
Árbevétel (bruttó)	
Egyéb bevétel	
Pénzügyi műveletek bevétele	
Rendkívüli bevétel	
Eredményt nem érintő bevételek	
<b>2.</b> <i>Bevételek összesen</i>	

# Pénzforgalmi (cash-flow) terv (2.rész)

<b>Megnevezés</b>	<b>Időszakok adatai</b>
Beszerzési kiadások (bruttó)	
Személyi jellegű kifizetés és bérjárulék	
ÁFA elszámolás	
Adóbefizetés	
Pénzügyi műveletek ráfordításai	
Rendkívüli ráfordítások	
Egyéb folyó kiadások	

# Pénzforgalmi (cash-flow) terv (3.rész)

<b>Megnevezés</b>	<b>Időszakok adatai</b>
Kifizetés saját tőkéből	
Osztalékfizetés	
Befektetett eszközök bővítése	
Minden egyéb kifizetés	
<b>3.      <i>Kifizetések összesen</i></b>	
<b>4.      <i>Egyenleg (+/-)</i></b>	



# Pénzforgalmi (cash-flow) terv (4)

<b>Megnevezés</b>	<b>Időszakok adatai</b>
<b>5.</b> <i>Hitelfelvétel (ebből):</i>	
- éven belüli	
- éven túli	
<b>6.</b> <i>Hitel visszafizetés(ebből):</i>	
- éven belüli	
- éven túli	
<b>7.</b> <i>Záró pénzeszköz</i>	

# Termelési és értékesítési terv

- Termelési folyamat részletes bemutatása
  - Termelési módszerek
  - Felhasznált erőforrások
  - Partneri, beszállítói hálózat
  - Kalkulációk készítése termelési, gyártási költségekre
  - Alvállalkozók bemutatása
  - Megkötött szerződések

# Szervezeti terv

- A vállalkozás tulajdoni formájának részletes ismertetése
- Tulajdonosok részletes adatai
- Szervezeti struktúra bemutatása
- Igazgatóság/igazgatótanács bemutatása
- A vezetők bemutatása, a felelőségek lehatárolásával

# A hitelkérelem befogadása, előszűrés

- Hitelkérelem benyújtása során csomag tartalmának ellenőrzése
- Dokumentum dátumbélyegzővel történő ellátása a pénzüintézet részéről
- Előszűrés Bankközi Adósnyilvántartó Rendszer (BAR) segítségével

# Hitelbírálat elemei

- Ügyfélminősítés
- Felajánlott biztosítékok értékelése
- Ügyletminősítés

# Ügyfélminősítés

- A bankok hiteligénylő partnereiket azok hitelképességét jelző osztályok valamelyikébe sorolják be (a folyamatot korábban adósminősítésnek nevezték.) Az osztályozást saját ügyfél- és partnerminősítési szabályzatukra alapozva végzik el.
- Öt vagy ennél több osztályba sorolják részben gazdálkodási adataikból (néha terveikből is) számított mutatók, mérhető ismérvek, részben egyéb, nem számszerűsíthető kritériumok (ún. szubjektív szempontok) alapján.

# Felajánlott biztosítékok értékelése

Meghatározó szempontok a biztosítékok értékelésénél:

- piaci érték,
- értékállóság,
- tehermentesség,
- mobilizálhatóság,
- érvényesíthetőség.

# Legfontosabb fedezetek:

Személyi biztosítékok	Dologi biztosítékok	Egyéb fedezetek
Állami garancia	Óvadék	Engedményezés
Más bank garanciája	Zálog	Vételi opció
Kezesség	Jelzálog	
Akkreditív	Kézizálog	



# Ügyletminősítés

Az ügyletminősítés során a bank azt vizsgálja meg, hogy:

- az összes rendelkezésre álló információt figyelembe véve a kért célra érdemes-e hitelt folyósítani,
- a hiteligény pénzügyileg és gazdaságilag mennyire megalapozott,
- biztosított-e a hitel törlesztése.

# **Kockázati szempontból történő vizsgálat (ügyletminősítés részeként)**

- gazdasági környezet változása (árfolyamok, adórendszer, ágazati fejlődés),
- piaci pozíció módosulása (kereslet, kínálat, helyettesítő termékek),
- új környezetvédelmi szabályzók hatályba lépése.

# Az előterjesztés összeállítása, a cenzúradöntés

- a hitelügyintéző összeállítja azt az anyagot, amely alapján a cenzúrabizottság döntést hozhat (döntési javaslattal!)
- a bizottság *elutasító döntése esetén* annak okairól írásban tájékoztatják az ügyfelet
- *jóváhagyó döntés* esetén a bizottság meghatározza a szerződéskötés összes feltételét (kondícióját): az engedélyezett hitelösszeget, a kamat mértékét, a törlesztés ütemezését, a kért biztosítékokat és minden más kikötést, amit szükségesnek tart.
- Az összes feltétel kölcsönszerződési ajánlat formájában kerül vissza a hitelkérőhöz, aki azt elfogadás esetén cégszerűen aláírja, s ezzel létrejön a bankkölcsön-szerződés (Ptk. szerint).

# Hitelmonitoring

- A kölcsönszerződés megkötése és a kölcsön teljes visszafizetése közötti időszakban: bank ellenőrzi a szerződő gazdálkodását (kockázاتمérés!)
- Figyelmeztető jelek (kockázat!)
  - a cég átalakul,
  - személycsere történik a vezetésben,
  - termék és/vagy profilváltásra kerül sor,
  - a vállalat piaci környezetében jelentős változások következnek be,
  - a fedezet reálértéke csökken,
  - az adós késve törleszt, határidőn túl fizet kamatot,
  - az ügyfél váltóját óvatolni kell,
  - a cég várhatóan veszteséggel zár,
  - csődeljárás, felszámolási eljárás várható.

# Hitelügylet lezárása

- Normális körülmények között a monitoring folyamat a hiteigénylő szerződésének megfelelő teljesítésével ér véget.

# Előadás ellenőrző kérdései

- Ismertesse a tőkeszükséglet tényezőit!
- Jellemezze a termőföld, mint befektetett eszköz szerepét a termelésben!
- A befektetett és forgóeszközök szerepe a termelésben.
- A termelési érték, termelési költség szerepe a termelésben.
- A jövedelem és jövedelmezőség szerepe a termelésben.
- A befektetett és forgóeszközök szerepe a termelésben.

# **KÖSZÖNÖM FIGYELMÜKET**

## **Következő előadás címe: A növénytermesztés elemzése**

- **Előadás anyagát készítették:**
  - Dr. Salamon Lajos egyetemi tanár
  - Dr. Tell Imre egyetemi docens
  - Dr. Hegyi Judit adjunktus
  - Dr. Kacz Károly adjunktus